

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 909/22
31.5.2022. године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Булајић, председника већа, Ирене Вуковић и Станиславе Митровић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ... бр. ..., кога заступа пуномоћник адвокат Весна Поповић из Обреновца, Попа Леонтија Марковића бр. 21, против туженог ББ из ..., ... бр. ..., кога заступа пуномоћник адвокат Јулијана Вилотић из Београда, Кондина бр. 7, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Основног суда у Обреновцу П 221/20 од 16.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 31.5.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Основног суда у Обреновцу П 221/20 од 16.11.2021. године, и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му исплати на име накнаде нематеријалне штете у виду душевних болова због умањења ЖА износ од 450.000,00 динара, у виду физичких болова износ од 175.000,00 динара, у виду претрпљеног страха износ од 117.000,00 динара и у виду душевних болова због наружености износ од 200.000,00 динара, са законском затезном каматом на те износе од подношења тужбе до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 35.250,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац, побијајући је у целини, из свих законских разлога.

Испитујући првостепену пресуду у границама прописаним чланом 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је оценио да је жалба тужиоца основана.

Према разлозима првостепеног суда, пресудом Основног суда у Обреновцу К 1141/19 од 7.10.2019.године, која је ступила на правну снагу 30.1.2020.године, тужени је оглашен кривим за извршење кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121 став 1 КЗ извршеног према тужиоцу који је као оштећени упућен да имовинскоправни

захтев за накнаду штете остварује у парничном поступку.

На овако утврђено чињенично стање првостепени суд је применио одредбе чланова 13 ЗПП, 377 ЗОО у вези чланова 103, 104 став 5 и 6 КЗ и закључио да је потраживање тужиоца на име накнаде нематеријалне штете настале извршењем кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121 став 1 КЗ застарело. Према оцени првостепеног суда, застарелост кривичног гоњења наведеног кривичног дела наступа истеком рока од 5 година од извршења дела, када застарева и потраживање накнаде штете, те иако прекид и застој застаревања кривичног гоњења повлаче и прекид застаревања потраживања накнаде штете, потраживање тужиоца је застарело с обзиром да је апсолутни рок застарелости кривичног гоњења, на који не утичу ни прекид ни застој застарелости, наступио истеком рока од 10 година, који је од дана извршења кривичног дела 9.5.2010.године до подношења тужбе 4.6.2020.године истекао.

Међутим, одлука првостепеног суда за сада се не може прихватити као правилна, јер је због погрешне примене материјалног права чињенично стање непотпуно утврђено.

Правилно је првостепени суд оценио да се на застарелост потраживања тужиоца примењује рок застарелости предвиђен одредбом члана 377 ЗОО, којом је одређено да захтев за накнаду штете према одговорном лицу застарева кад истекне време одређено за застарелост кривичног гоњења кад је штета проузрокована кривичним делом, а за кривично гоњење је предвиђен дужи рок застарелости (став 1), с обзиром да је предметна штета проузрокована извршењем кривичног дела за које је тужени правноснажном пресудом у кривичном поступку оглашен кривим. Међутим, првостепени суд наведену законску одредбу није правилно применио.

Из одредби ставова 2 и 3 члана 377 ЗОО којима је прописано да прекид и застој застаревања кривичног гоњења повлаче прекид застаревања захтева за накнаду штете, произлази да је рок застарелости кривичног гоњења из става 1 истог члана, који рок је истовремено и рок застарелости потраживања накнаде штете у конкретном случају, релативни рок застарелости кривичног гоњења предвиђен одредбом члана 103 Кривичног законика ("Службени гласник РС", бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16, 35/19), који се може прекинути или он може застати. Дакле, рок застарелости из члана 377 став 1 ЗОО није апсолутни рок застарелости кривичног гоњења предвиђен одредбом члана 104 став 6 Кривичног законика (на који се не примењују правила о прекиду и застоју застаревања) чијим протеклом наступа и застарелост потраживања накнаде штете. С обзиром да Закон о облигационим односима не упућује на примену апсолутног рока застарелости кривичног гоњења, на застарелост потраживања накнаде штете настале извршењем кривичног дела не може се применити апсолутни рок застарелости кривичног гоњења, на шта се основано указује жалбом тужиоца.

Како је већ наведено, прекид и застој застаревања кривичног гоњења повлаче прекид застаревања потраживања накнаде штете (члан 377 став 2 и 3 ЗОО), али се рок застарелости потраживања накнаде штете прекида и према општим правилима Закона о облигационим односима којима се прекида рок застарелости потраживања независно

од основа из којег произлази. Наиме, одредбом члана 388 ЗОО предвиђено је да се застаревање прекида подизањем тужбе и сваком другом поверичевом радњом предузетом против дужника пред судом или другим надлежним органом, у циљу утврђивања, обезбеђења или остварења потраживања. С обзиром да се накнада штете проузроковане кривичним делом може остварити истицањем одштетног захтева у кривичном поступку или подношењем тужбе у парничном поступку, оба правна средства доводе до прекида застаревања. Кад је прекид застаревања настао пријављивањем потраживања у неком другом поступку, односно подношењем имовинскоправног захтева у кривичном поступку, застаревање почиње тећи изнова од дана кад је спор окончан или свршен на неки други начин (члан 392 став 3 ЗОО).

Према томе, време потребно за застарелост потраживања накнаде штете настале извршењем кривичног дела једнако је релативном року застарелости кривичног гоњења и прекида се подношењем имовинскоправног захтева у кривичном поступку, а изнова почиње да тече од правноснажног окончања кривичног поступка којим је штетник оглашен кривим.

С обзиром да првостепени суд није правилно оценио приговор застарелости, на основу чланова 392 став 2 ЗПП, одлучено је као у изреци овог решења.

Истовремено је укинута и одлука о трошковима поступка јер зависи од коначног исхода спора.

У поновном поступку првостепени суд ће употпунити чињенично стање тако што ће правилном применом одредбе члана 377 ЗОО оценити приговор застарелости потраживања, имајући у виду да је подношењем имовинскоправног захтева у кривичном поступку прекинут петогодишњи рок застарелости, који је почео поново да тече од правноснажности кривичне пресуде 30.1.2020.године. При томе ће имати у виду да се у конкретном случају не примењује одредба члана 390 ЗОО, с обзиром да је кривични поступак окончан правноснажном осуђујућом пресудом, а да ова одредба регулише обавезу подношења тужбе у року од 3 месеца у ситуацији када је кривични поступак окончан због неког узрока који се не тиче суштине ствари, као што је одбацивање тужбе због ненадлежности који наслов и носи наведена одредба.

Уколико оцени да потраживање тужиоца није застарело, утврдиће да ли је тужени одговоран за штету коју тужилац потражује, имајући у виду да је у парничном поступку суд у погледу постојања кривичног дела и кривичне одговорности учиниоца везан за правноснажну пресуду кривичног суда којом се оптужени оглашава кривим (члан 13 ЗПП), те имајући у виду и одредбе Закона о облигационим односима о одговорности по основу кривице (чланови 154 став 1 и 158 ЗОО). Уколико постоји одговорност туженог за штету коју тужилац потражује, применом одредбе члана 200 ЗОО одмериће правичну накнаду за све тражене видове нематеријалне штете.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић

Председник већа-судија
Зорица Булајић, с.р.